

550 ELEVER GIK TIL KAMP FOR 10. KLASSE

Elever fra 10. klasse på fem forskellige frie skoler var i november samlet til en fællesskabsdag på Randers Realskole under overskriften 'Bevar 10. klasse'. Her udfordrede de med argumenter og spørgsmål seks politikere på, hvorfor 10. klasse skal nedlægges.

Tekst Mette Søndergård
Foto Martin Dam Kristensen

Hvorfor nedlægge noget, der fungerer godt?

Der er så mange unge, der mistrives. Hvorfor tage et år væk, som så mange har brug for?

Er I ikke bange for, at nogle unge bliver tvunget til et forkert uddannelsesvalg?

Hvad nu, hvis man ikke får et højt nok snit, så misser man. Hvad skal man så?

Hvad hvis exx ikke kommer til at virke for de unge?

Spørgelysten fejlede ikke noget, da 550 elever fra 10. klasser i november var samlet til en paneldebat med seks politikere på Randers Realskole.

Anledningen var en fællesskabsdag for seks forskellige skoler med fokus på, hvad 10. klasse kan, og som en protest

mod regeringens forslag om at nedlægge 10. klasse. Forslaget er en del af den store uddannelsesreform, der ifølge udspillet skal træde i kraft fra 2030.

Dagens program, aktiviteter og workshops var arrangeret af 10. klasse-eleverne på Randers Realskole som led i deres store obligatoriske selvvalgte opgave. De havde inviteret Hjørring Private Realskole, Viborg Private Realskole, Klostermarks-skolen i Aalborg og Kochs Skole i Aarhus, som takkede ja til invitationen og fyldte flere busser med deres 10. klassers lærere og elever.

Særligt den sidste times paneldebat, hvor seks politikere svarede på spørgsmål fra en flok meget engagerede og debatlystne elever, fik bølgerne i hallen til at gå højt.

»I siger, at det ikke er en spareøvelse, og at I vil investere i uddannelsessystemet, men hvorfor skal det være på bekostning af 10. klasse?«, ville en elev fra Viborg Private Realskole for eksempel gerne →

Eleverne spurgte ivrigt og udfordrede politikerne – for eksempel med spørgsmålet: »Hvorfor ikke investere de 2,3 milliarder i at forbedre grundskolen i stedet for, så vi var uddannelsesparate, modne, fagligt dygrige og reelt ikke havde behov for det år i 10. klasse?«

II
40.000 unge vælger hvert år 10. klasse. Det synes Mattias Tesfaye ikke er så mange. Ved I, hvor mange personlige stemmer han fik, da han blev valgt ind i Folketinget? 8.000. Hvad med at vi afskaffer Mattias Tesfaye i stedet for?»

Standupkomiker Simon Tang fra scenen til store klapsalver fra eleverne

De seks politikere, Nina Mølbæk (SF), Michael Aastrup Jensen (V), Nick Zimmermann (DF), Malte Larsen (S), Katrine Robsøe (RV) og Emil Lunau Bentsen (KU) diskuterede engageret med de 550 10. klasse-elever.

Spørgelysten i hallen var stor, og politikerne nåede kun at svare på en brøkdel af alle elevernes spørgsmål.

vide, mens en elev fra Kochs Skole i Aarhus stillede spørgsmålet:

»Vil I hellere bruge pengene på, at vi bliver sygemeldte med stress?«

Socialdemokratiets Malte Larsen og Venstres Michael Aastrup Jensen var alene med at forsvare regeringens udspil, mens de fire øvrige politikere fra SF, Dansk Folkeparti, Radikale Venstre og Konservativ Ungdom tydeligt fortalte, at de var imod udspillet.

»Det handler om at bruge pengene bedre end i dag«, sagde Malte Larsen om sit partis reformudspil, mens Venstres Michael Aastrup Jensen gentagne gange afviste, at det var en spareøvelse at nedlægge 10. klasse.

»Det er faktisk forkert. Vi tilføjer 2,3 milliarder for at styrke uddannelsessystemet«, sagde han.

Hertil stillede en elev fra Klostermarksskolen spørgsmålet:

»Hvorfor ikke investere de 2,3 milliarder i at forbedre grundskolen i stedet for, så vi var uddannel-

sesparate, modne, fagligt dygtige og reelt ikke havde behov for det år i 10. klasse?«, mens han høstede anerkendende nik fra skoleledelserne på bageste række i hallen.

Vi er ikke blevet spurgt

Børne- og undervisningsminister Mattias Tesfaye (S) har ved flere anledninger fortalt, at han er i gang med at tale med 1000 unge mennesker, og at han med udspillet til reformen har lyttet til de unge.

Men den købte de 550 10. klasse-elever i salen ikke.

»Jeg er ikke blevet spurgt, vi er ikke blevet spurgt, vores lærere er ikke blevet spurgt. Jeg synes, der mangler data«, sagde en elev fra Hjørring Private Realskole med mikrofonen i hånden, mens en anden elev fra samme skole spurgte politikerne: →

»Hvorfor er det de voksne, der skal bestemme, hvorfor er det ikke de unge?«

Til det svarede Nina Mølbak fra SF opsummerende:

»Det er jo fjollet, at vi står her og vil spare to milliarder på 10. klasse, og ingen af jer unge synes, det er en god ide.«

Debat gjorde indtryk

På intet tidspunkt forstummede spørgsmålene fra eleverne – tværtimod gav de politikerne kamp til stregen.

»Du svarer ikke på spørgsmålet«, sagde en elev til Malte Larsen (S) som opfølgning på sit eget spørgsmål: »Hvad skal de skoletrætte, som ikke er klar til at gå videre og har brug for 10. klasse?«

Mens en anden elev lidt senere blandede sig og sagde:

»Hvorfor bliver vi ved med at spørge om noget, du ikke kan svare på?«

Da debatten nærmede sig sin afslutning, var der stadig en skov af hænder i vejret hos eleverne.

»Gør det indtryk«, ville ordstyreren afslutningsvis vide, mens han bad politikerne om at tage noter til kollegerne på Christiansborg – især alle de spørgsmål, som de ikke nåede at svare på.

Det er den helt forkerte vej, regeringen går. Der er så meget pres på de unge i forvejen.

Katrine Robsøe Radikale Venstre

»Ja, selvfølgelig gør det indtryk«, svarede Malte Larsen fra Socialdemokratiet og fortsatte:

»At der sidder så mange unge her og er så glade for det, de laver i dag, det gør da indtryk.«

Det samme sagde Katrine Robsøe fra Radikale Venstre:

»Vi er nødt til at lytte på Christiansborg. Vi skal ikke lave noget, de unge ikke vil have.« □

Eleverne på Randers Realskole havde selv arrangeret fællesskabsdagen, lagt programmet og stået for forskellige aktiviteter og workshops under overskriften "Bevar 10. klasse".

»Jeg kender ikke nogen, som synes, det er en god ide at nedlægge 10. klasse«

Sigurd Jensen 10. klasse, Viborg Private Realskole

Spild at vælge forkert

»Det er en dårlig ide at nedlægge 10. klasse, for det er ikke alle, der har mulighed for eller lyst til at komme på efterskole eller har snittet til det, de gerne vil. Jeg synes ikke, det giver nogen mening. Jeg er selv født i slutningen af året og har altid været en af de yngste, så jeg ville gerne selv være lidt ældre, inden jeg skal videre. Men jeg vil også gerne blive lidt mere afklaret. Det ville være træls at spille et år et sted, hvis man nu havde valgt forkert. Jeg har altid gået i den samme klasse, men nu prøver jeg noget andet i 10. klasse, og det har indtil videre været rigtig godt. Der er nogle friere rammer, jeg har lært nogle andre at kende og fået nogle nye lærere.« □

Maria Kirk 10. klasse, Randers Realskole

Det ene år giver så meget

»Det giver ingen mening for mig, at 10. klasse skal lukkes ned og så sætte snittet op. Det er en virkelig dårlig ide. 10. klasse gør meget for en socialt og gør en mere klar til det rigtige gymnasium. Jeg havde et fint snit, men jeg valgte 10. klasse for det sociale, jeg ville gerne være mere klar til det rigtige gymnasium. Man udvikler sig så meget på det ene år, og det er der mange, der har brug for. Jeg synes, ministeren burde tænke på alle dem, der er yngre, dem, der ikke ved, hvilken uddannelse de vil på, dem, der ikke har et højt nok snit, og dem, der ikke har lyst til efterskole. Der er mange, som har brug for 10. klasse. Jeg kender ikke nogen, som synes, det er en god ide at nedlægge 10. klasse.« □

Lærke Nyvang 10. klasse, Randers Realskole

Ministeren har ikke lyttet

»Det giver ingen mening at nedlægge 10. klasse. Hvis ministeren havde lyttet til de unge, så havde han ikke taget den her beslutning. Folk bliver ikke gladere på en uddannelse, de ikke gider, eller på et arbejdsmarked, de ikke gider. Jeg tror, flere kommer til at vælge forkert. Og hvad med dem, der har taget den forkerte beslutning? Hvor skal de gå hen? Skal de bare være hjemme? Jeg havde selv snittet til at gå videre, jeg mangler ikke noget fagligt, men socialt ville jeg gerne blive et år ældre, inden jeg skal videre.« □

»Det er ikke alle, der er klar til at tage ud i den virkelige verden efter 9. klasse«

»Der bliver nogle tabere med reformudspillet – den næste generation. Vi har set, hvor mange unge der har brug for det her tilbud, 10. klasse, med plads og luft omkring sig, trygge rammer og små rammer, tid til at modne og bliver ældre i et mindre og mere trygt miljø, hvor der er voksne med nærvær omkring dem. De unge har brug for tid og plads til at mærke efter og finde ud af, hvad de gerne vil, og de har brug for nogle voksne, som støtter dem, når politikere og forældre siger, de skal finde ud af, hvad de vil.

Jeg er meget bekymret for den stigende mistrivsel og det store frafald på ungdomsuddannelserne, og jeg er bange for, at det nu bliver endnu større. Og nu bliver karakterkravet også højnet. Man skal ikke være professor for at se, at det øger presset på de unge. Jeg er nervøs for endnu større mistrivsel hos de unge.

Vi mærker, at regeringens udspil fylder rigtig meget hos eleverne, selvom de ikke bliver påvirket af det. De er i høj grad engageret i at råbe højt og blande sig i debatten for at bevare 10. klasse«. □

Kristian Bech Laursen lærer i 10. klasse på Viborg Private Realskole

Nervøs for endnu større mistrivsel

Klara Egelund 20 år, tidligere elev og nu lærervikar på Randers Realskole

Hvor havde jeg været, hvis det ikke var for 10. klasse

»10. klasse er det rum, hvor man får lov til at udvikle sig med fokus på individet, som en del af fællesskabet, men også på de individuelle ting, du gerne vil forbedre. Om det så er dansk, personlig udvikling, eller du gerne vil blive klar til at flytte hjemmefra, så har læreren fokus på det, du ønsker.

Det er ikke alle, der er klar til at tage ud i den virkelige verden efter 9. klasse. For mig gjorde 10. klasse en kæmpe forskel. Det er et kæmpe spring fra at være barn og teenager til at være voksen, som man i højere grad er på gymnasiet.

Jeg tør ikke tænke på, hvor jeg havde været, hvis jeg ikke havde taget 10. klasse. Det gjorde en kæmpe forskel for mig og gjorde det lettere for mig at følge med de andre på hhx. Jeg havde ikke lyst til efterskole, og det er der mange andre, der heller ikke har, så jeg synes, det er helt forkert at afskaffe 10. klasse.

Jeg ved godt, Christiansborg skal have nogle tal til at gå op, men virkeligheden er meget andet end tal«. □